

Rozvoj priemyselných parkov na východe čaká opätovné oživenie

Author: Ing. Miroslav Talavašek / jup | Published: 26.04.2010

Generálnym partnerom diskusných stretnutí Stavebného fóra.sk pre regióny je spoločnosť [INVA GROUP a.s.](#). Na základe jej spolupráce so spoločnosťami INGOS Group a.s. a VASSAL Group a.s. a dlhoročných skúseností v priemyselnej výstavbe vznikol projekt pod názvom IPSA (Priemyselný park Šaca - pozri nižšie).

Významnú šancu ponúka aktuálna výzva EÚ

Regionálny manažér Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) **Peter Mencil** už v úvode diskusie naznačil nové možnosti, ktoré záujemcom o budovanie priemyselných parkov u nás ponúka aktuálna výzva EÚ, v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rozvoj (KaHR). A to najmä Opatrenie 1.2 - Podpora spoločných služieb pre podnikateľov (budovanie hnedých priemyselných parkov).

Na rozdiel od minulých výziev teda Európa mieni podporiť revitalizáciu opustených a chátrajúcich priemyselných areálov. Možná podpora sa však netýka bývalých vojenských kasární či areálov poľnohospodárskych družstiev, ktoré - podľa Bruselu - predstavujú nadmernú environmentálnu záťaž. Rovnako sa výzva nevzťahuje na žiadateľov, ktorých zámerom je zriadenie priemyselného parku na „zelenej lúke“.

Mencil podotkol, že celková výška prostriedkov alokovaných v jej rámci je 30 mil. eur. Pritom 95 % pomoci sa bude refundovať z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) a štátneho rozpočtu a žiadateľ musí zabezpečiť zvyšných 5%. Podľa neho základnou podmienkou je, aby žiadatelia (obce i VÚC) boli majiteľmi objektu, ktorý chcú revitalizovať.

Doterajšie projekty nevznikali bez problémov

Dosiaľ vyhlásené výzvy umožnili podporiť realizáciu priemyselných parkov (PP) v 4 etapách za približne 59 miliónov eur.

V 1. výzve sa zrealizoval aj PP Trebišov, ktorý vznikol na území niekdajšieho priemyselného areálu a od začiatku roka 2010 sa boril s problémami týkajúcimi sa zmluvy medzi mestom a spoločnosťou Priemyselný park Trebišov, ktorá ho spravuje.

V rámci 2. výzvy vznikol Park Prešov-IPZ Záborské. Podľa **Slavomíra Murína** zo správcovskej spoločnosti IPZ Prešov sa pôvodne uvažovalo s 3 lokalitami: Grófske, Lominová a Záborské. Keď park koncom roka 2008 skolaudovali a slávnostne otvorili, mesto Prešov už bolo 100-percentným vlastníkom správcovskej spoločnosti.

3. výzva dala „zelenú“ aj dvom ďalším projektom. Kým PP Ferovo vo Vranove nad Topľou, ktorý vznikol na „zelenej lúke“ s nenávratným príspevkom vyše 4,2 mil. eur, sa nedarí prilákať investorov, v Jaklovciach oživovali bývalý výrobný areál PREFY. Za takmer 5,3 mil. eur zrekonštruovali štyri výrobné haly, kde už sídli 3 „eseročky“ s nemeckými koreňmi zamerané na elektrovýrobu a energetiku.

Napokon v rámci 4. výzvy vznikol priemyselný park aj v Kojšove. Tam investovali cez 1,5 mil. eur do 3 výrobných hál, predtým využívaných na pílu. Aj v tomto prípade išlo o brownfield, v ktorom sa už podarilo umiestniť dvoch investorov.

SARIO participuje na výstavbe v ďalších častiach SR

Príkladom úspešného rozvoja je Priemyselný park Kechnec, ktorý vo svojej priemyselnej zóne umiestnil už 15 investorov z oblasti strojárstva, elektrotechniky, potravinárstva, či automobilového priemyslu. Zatiaľ posledným, ktorý vo svojej prevádzke na výrobu hliníkových plechoviek na nápoje vytvoril 108 nových pracovných miest, je americká firma Crown.

Okrem už vytvorených sa SARIO zúčastňuje aj na výstavbe priemyselných parkov v ďalších častiach Slovenska. Na východe sú to greenfieldy v Rožňave, Moldave nad Bodvou, obci Cestice, Kráľovskom Chlmci-Cerove, v Košiciach-Pereši, Sobranciach a v obci Valaliky. Naopak, s využitím starých priemyselných lokalít uvažujú v Spišskej Novej Vsi, Michalovciach i v Strážskom.

Podľa Petra Mencela by sa záujem investorov mal preorientovať viac na stred a východ Slovenska. Štát by už podľa neho nemal poskytovať investičné stimuly investorom na západe a na Považí. S väčšou podporou ekonomiky počíta v zaostávajúcich regiónoch.

Nové aktivity na východe už do jedného mesiaca?

Kým roky 2006 a 2007 znamenali na Slovensku veľký rozvoj priemyselných parkov a zvýšený záujem zahraničných investorov, nasledujúce dva roky ich vystriedal útlm. **Dany R. E. Rottiers** z belgickej poradenskej spoločnosti EIC príčinu tohto „ochladnutia“ zhrnul takto:

1. V júni 2006 bol príchod novej politickej koalície v SR pre zahraničných investorov prekvapením. Až po čase sa presvedčili o pokračujúcej ekonomickej stabilite.
2. Vstup Rumunska a Bulharska do EÚ bol pre nich výzvou expandovať do týchto krajín. Trvalo istý čas, kým zistili, že investovanie tam nie je obzvlášť výhodné a nasmerovali sa späť na Slovensko.
3. Nástup finančnej a hospodárskej krízy globálne ovplyvnil opatrnejšie správanie sa investorov.

Ústup krízy ich však podľa Rottiersa opäť smeruje aj na Slovensko. Dokonca počíta s tým, že na východe SR - najmä v Košiciach a ich okolí - sa konkrétne aktivity „rozbehnú“ už do jedného mesiaca. Spoločnosť EIC má vo výhľade 22 konkrétnych zahraničných investorov, z nich 18 už smeruje na východné Slovensko. Rottiers zvýraznil výhody tohto regiónu najmä blízkou perspektívou dokončenia diaľnice D1 a plánovaným pokračovaním smerom na Ukrajinu, ako aj možnosťou využívať širokorozchodnú železniciu spolu s INTER-PORTom v Bočiaroch pri Košiciach.

Košice lákajú brownfieldami i greenfieldami

Samotné Košice ponúkajú viaceré „zelené“ i hnedé lokality vhodné na využitie záujemcami o investovanie. Zástupca hlavného architekta ÚHA mesta Košice **Martin Jerguš** predstavil hneď 4 brownfieldy na území mesta, ktoré čakajú na svoje využitie:

- areál niekdajších Slovenských magnezitých závodov;
- lokalita medzi riekou Hornád a sídliskom Nad jazerom;
- lokalita medzi obcou Krásna nad Hornádom, príľahlým sídliskom Nad Jazerom a korytom rieky Hornád;
- rozsiahly areál bývalých VSŽ pri mestskej časti Šaca.

Prioritou pre ne majú byť služby, technológie, logistika a aktivity nezaťažujúce životné prostredie.

S ďalšími 4 lokalitami mesto a ÚHA uvažuje ako s potenciálnymi greenfieldami vhodnými na využitie pre priemyselné parky. Všetky sú umiestnené južne od mesta:

- Priemyselný park Košice-Pereš IMMORENT: s výhodnou polohou v blízkosti letiska a hlavnej rýchlostnej komunikácie;
- Priemyselná zóna Bočiar - Interport: 600-hektárové územie s 2 železničnými križovatkami s oboma rozchodmi a prekládkou, v susedstve ciest na Bratislavu a Maďarsko a budúcej diaľnice D1 na Ukrajinu.
- Priemyselný park Košice - Šaca (IPSA): 25 hektárov v dotyku s areálom US Steel, pričom developer INVA GROUP má o ňom celkom konkrétne predstavy. Jeho zástupca, Branislav Sroka, priblížil rozdelenie celého areálu na dve časti. Tri najväčšie haly budú slúžiť logistike, ďalších 8, v susedstve železničnej vlečky, je určených na výrobu.
- Europark Barca, priemyselný areál Košice-Barca: 23-hektárová lokalita sa má využiť na ľahkú priemyselnú výrobu, drevovýrobu, stolárstvo, logistiku a pod.

ReTinA - príležitosť na spoluprácu európskeho juhovýchodu

Na realizácii projektu „Revitalizácie tradičných industriálnych zón v juhovýchodnej Európe“ - ReTinA sa na jar 2009 dohodlo 10 miest a inštitúcií z daného európskeho regiónu. Okrem Košíc ide o zástupcov z Maďarska, Rumunska, Talianska, Bulharska, Grécka a Slovinska.

Podľa Martina Jerguša (ÚHA Košice) ním chce mesto Košice riešiť územie areálu bývalých SMZ. Najmä zlepšiť životné prostredie bytoviek sídliska Ťahanovce, vybudovať nadregionálne obchodno-spoločenské centrá, zoptimalizovať cestnú dopravu a prepojiť sídlisko na systém koľajovej dopravy, prepojiť pešie a cyklotrasy a vytvoriť podmienky pre strategického investora a financovanie jeho košických zámerov.

Obrázky - Inva Group, ÚHA Košice, SARIO

- 1 - Košice (letecký záber)
- 2, 3, 4 - IPSA: Priemyselný park Košice - Šaca
- 5 - Mapa SR: Industriálne a logistické parky podľa objemu investícií
- 6 - Ťahanovce, Magnezitárska - aktuálny stav
- 7 - Tabuľka: Priemyselné parky a pripravované lokality

26.04.2010 09:18, Ing. Miroslav Talavašek / jup